

Purmerend, 1 juli 2026

Beleidsplan en doelstellingen jeugd

Inhoudsopgave:

<u>1. Doelstelling algemeen</u>	<u>2</u>
<u>2. Lidmaatschap</u>	<u>2</u>
<u>3. Instroom van jeugd en binding</u>	<u>2</u>
3.1 Instroom	2
3.2 Binding	3
3.3 Bijzondere situaties	3
<u>4. Jeugdopleiding</u>	<u>4</u>
4.1 Algemeen	4
4.2 Training	4
4.3 Training aanvullend	4
<u>5. Competities intern en extern, Toernooien en begeleiding</u>	<u>5</u>
5.1 Interne jeugdcompetitie	5
5.2 Senioren competitie	5
5.3 Externe NHSB-competities	5
5.4 Toernooi begeleiding	6
<u>6. Vertrouwen</u>	<u>6</u>
<u>7. Ouders betrekken</u>	<u>6</u>
7.1 Algemeen	6
7.2 Schaakopleiding ouders	6
7.3 Enquête	6
<u>8. Bijzondere activiteiten</u>	<u>8</u>
<u>9. Slot</u>	<u>8</u>

1. Doelstelling algemeen

Voor een schaakclub als Purmerend is het essentieel om een gezonde jeugdafdeling te hebben. Door de beperkte instroom van nieuwe seniorleden zou, zonder de aanwas van nieuwe jeugdleden, de club uiteindelijk langzaam ter ziele gaan.

Belangrijkste doelstelling voor de jeugdafdeling is het stimuleren, bevorderen en uitbreiden van kennis van de schaaksport op ieder niveau.

Door de uitbreiding van de kennis van het schaakspel blijft dit voor nieuwe uitdagingen zorgen. Daardoor blijft de jeugd verbonden aan de vereniging en het uiteindelijke doel, doorstroming naar de senioren, kan worden bereikt.

2. Lidmaatschap

- De minimale leeftijd voor het lidmaatschap is 5 jaar. Aangezien de activiteiten de nodige concentratie vereisen en het tijdstip meespeelt, laten we de inschatting of een kind dit aankan graag over aan het gevoel van de ouders.
- Het lidmaatschap wordt voor een heel seizoen aangegaan, lopend van 1 juli t/m 31-juni.
- Bij het online aanmelden is een akkoord op de contributieverplichtingen en privacyverklaring vereist.
- Schaakclub Purmerend zet zich in om de contributie voor jeugdleden zo laag mogelijk te houden.

3. Instroom van jeugd en binding

3.1 Instroom:

Het werven van nieuwe leden is nodig om het verloop te dekken.

Instroom van nieuwe jeugdspelers gaat niet vanzelf.

Om de instroom te bevorderen zullen er acties moeten worden ondernomen.

- Belangrijkste actiepoint waar continue aan gewerkt moet worden is het verzorgen van een prettige sfeer op de club met een afwisselend programma. Uit ervaring is vastgesteld dat de grootste groei komt van het enthousiast maken van de vrienden/kennissenkring van de jeugdleden, de zogenaamde "mond-tot-mondreclame"
- Het houden van een open avond aan het begin van het seizoen, met het mobiliseren van de huidige jeugdleden en ouders als ambassadeurs van de schaakclub.
- Het organiseren van een scholenschaaktoernooi. Tijdens de toernooidagen extra aandacht geven aan de positieve bijdrage van het schaakspel aan de leerprestaties, die aantoonbaar hoger zijn, van kinderen die schaken.
- Veel energie steken in de ontwikkeling en begeleiding van de huidige spelers. Aansprekende resultaten hebben een positieve uitwerking.
- Veel aandacht geven op de website aan de prestaties van de jeugd. Het moet duidelijk zijn dat er wat gebeurt op de schaakclub voor de jeugd.
- Het zorgen dat je als club zichtbaar bent. Onder andere door het organiseren van scholenschaaktoernooi, Grand Prix Jeugdtoernooi, het maken van verslagen van deze toernooien voor onze eigen website maar ook voor de regionale weekbladen.

3. Instroom van jeugd en binding(vervolg)

3.2 Binding:

Het werven in de leeftijdsgroep tussen de 6 en 7 jaar heeft de hoogste prioriteit. Het voordeel van deze jonge kinderen is dat je die langdurig kan binden aan de club. Het grootste verloop is bij de groep die doorstroomt naar de middelbare school in de leeftijd van 12-13 jaar. Bewezen is dat een schaker die tot niveau stap 3/4 (zie par. trainingen) les heeft gehad de kans het grootst is dat dit een "blijvende schaker" wordt. Met een beginner van 6-7 jaar moet je in de praktijk tot minimaal stap 4 kunnen komen voor hij de kritieke 12-jarige leeftijd bereikt.

Aandacht voor binding van jeugdleden wordt bij het ouder worden steeds belangrijker.

- Een van de oorzaken van de terugloop is het imago van de schaaksport. Er is nog altijd het beeld van "een saaie sport" waar je als jongere weinig aandacht mee trekt. Het is daarom van belang om als club het belang van de schaaksport uit te dragen en jeugdigen het gevoel te geven dat hun bijdrage aan de club gewaardeerd wordt. Zij moeten trots kunnen zijn op hun sport. Een sport die je je hele leven kunt blijven uitoefenen.
In dit kader heeft het aanstellen door de bond van Nick Schilder als schaakambassadeur een duidelijke positieve invloed.
- In de eerste jaren maakt een kind een hele snelle ontwikkeling door. Van het niet kunnen schaken tot het spelen van een partij gaat in een kort tijdsbestek. Daarna kunnen al snel de eerste tactische leerstoffen goed en snel toegepast worden. Dat geeft het kind veel voldoening. Van groot belang is een goede training en opleiding wanneer het dan na de snelle ontwikkeling allemaal een stuk moeilijker en minder snel gaat.
- Belangrijk is de ouders te betrekken bij de vereniging, zie ook hoofdstuk 7.
- De kloof tussen junioren en senioren mag niet te groot zijn. Door de jeugd al vroegtijdig te laten integreren in bv de rapid competitie kan deze overgang versoepeld worden.
- Zorgen dat er voldoende uitdagingen zijn moet een aandachtspunt blijven. Hierbij te denken aan o.a. deelname aan toernooien en kampioenschappen, interne competities, externe jeugdcompetitie, deelname aan externe senioren competitie, integratie met senioren.

3.3 Bijzondere situaties:

De capaciteit van de locatie biedt ruimte aan maximaal 80 jeugdleden. Uitgaande van een gelijktijdige aanwezigheid van maximaal ca 80% (ervaringscijfer) van de jeugdleden kunnen we nog de kwaliteit bieden die van ons verwacht mag worden. KWALITEIT GAAT BOVEN KWANTITEIT

Tijdens deze bijzondere situatie van overbezetting wordt er een wachtlijst bijgehouden. Het lidmaatschap wordt aangegaan voor een heel seizoen wat impliceert dat met name aan het eind van het seizoen er doorstroming zal plaatsvinden. Indien er leden opzeggen en daarna langdurig niet meer komen kan er overwogen worden om aspirant leden toe te laten als jeuglid.

Ten tijde van deze bijzondere situatie zullen de eerdergenoemde acties voor ledenwerving tot een minimum worden teruggebracht.

4. Jeugdopleiding

4.1 Algemeen

Bij het lesgeven wordt gebruik gemaakt van de stappenmethode van Brunia en Van Wijgerden. Dit bevat de opstapjes 1 en 2 voor de allerjongsten opgevolgd door de stappen 1, 1+, 2 enz. tot stap 6. Er wordt met de papieren werkboekjes gewerkt.

Daarnaast wordt er bij het lesgeven op het digibord gebruik gemaakt van een digitale versie van de stappenmethode. Kleine groepjes krijgen bij toerbeurt hierop les.

Er wordt naar gestreefd om in de lagere stappen minimaal 1 stap volledig af te ronden. Dat betekent dat het gehele werkboek is afgerond en fouten zijn verwerkt. Als afsluiting van de stap wordt er een stappenmethode examen afgenomen en bij goed resultaat wordt het diploma, met aandacht van alle aanwezige jeugdleden, uitgereikt.

Door het doorlopend afnemen van examens en niet eens per jaar voor een hele grote groep bied je de jeugdleden de mogelijkheid om zelf het tempo te bepalen.

Deze vorm van lesgeven verlangt een andere, meer intensieve, inzet van de trainers dan bij klassikaal lesgeven. Daarnaast vereist het van de trainers dat wekelijks de werkboeken nagekeken moeten worden en de fouten individueel besproken moeten worden (en door de leerling zelf laten verbeteren).

Een te snelle doorstroom door de werkboeken van de stappenmethode kan leiden tot een blokkering van de schaakontwikkeling en zal dan problemen geven bij de vervolg stappen. Dat is ook de reden dat de (+) plus stappen als volwaardige stappen worden behandeld.

Voor de hogere stappen wordt zonder meer rekening gehouden met een langere periode. Dit zal per individu verschillen.

4.2 Training

Het streven is om de trainingen te laten geven door gediplomeerde trainers of schakers met jarenlange ervaring.

Het lesgeven wordt gedaan in groepen van het eigen niveau.

Bij alle stappen wordt er op de club lesgeven en gewerkt in het werkboek. Er wordt gestimuleerd om ook thuis in de werkboeken te laten werken, dan wel met een maximum van twee pagina's per keer.

Voor de schaker van stap 3 en hoger wordt er verlangd dat zij ook thuis werken. Er wordt met nadruk een beroep op de zelfwerkzaamheid gedaan. Voor deze stappen is het echt noodzakelijk dat er extra tijd besteed wordt aan de behandelde leerstof, dat lukt niet in het halfuur op de club.

4.3 Training aanvullend

Naast de groepstrainingen op de club zijn er ook mogelijkheden om door professionele schakers aanvullende trainingen te krijgen. Schaakclub Purmerend biedt dat niet aan maar kan hierin wel over mogelijkheden adviseren. Dit zijn particuliere initiatieven van de trainers. Kosten voor deze trainingen komen volledig voor rekening van de schaker/ouder zelf.

5. Competities intern en extern, Toernooien en begeleiding

5.1 Interne jeugdcompetitie

Naast het les krijgen is er op de clubavond een interne competitie. Naast het spelplezier is dit ook het moment voor de trainers om te zien hoe hun pupillen de geleerde stof in de praktijk brengen (of dit juist nalaten).

Er is voor het gehele seizoen voor een keizercompetitie gekozen verdeeld in twee mogelijk 3 groepen, dit naar gelang het aantal jeugdleden. Voordeel hiervan is dat alle jeugdspelers op hun eigen niveau kunnen deelnemen aan de competitie. Voor de jongere talenten is er de uitdaging om te kunnen promoveren naar een groep hoger. Het indelingsprogramma (Sevilla) zorgt ervoor dat de spelers ook binnen hun eigen groep op hun eigen niveau worden ingedeeld.

Bij instroom van nieuwe leden lopende het seizoen wordt er vooraf nagegaan in welke groep het nieuwe lid wordt ingedeeld.

Per groep is er een beker voor de kampioenen en voor nummer 2 en 3.

De kampioen van groep 1 is ook de jeugd clubkampioen en wordt opgenomen in de lijst van clubkampioenen.

In de maand juni worden de trainingen beëindigd en wordt er per avond een dubbele ronde zomercompetitie gespeeld, verdeeld in twee groepen. Om kennis te laten maken met een hoger niveau worden de sterkste spelers van groep 2 geplaatst in groep 1

Voor het jeugd snelschaakkampioenschap worden alleen de 8 sterkste schakers van groep 1 geselecteerd. Het snelschaakkampioenschap organiseren voor alle jeugdleden in meerdere groepen (verschillende speelsterktes) is in verschillende vormen geprobeerd maar verloopt te chaotisch.

5.2 Senioren competitie

Voor de overgang van jeugd naar senioren is geen vaste leeftijd aan te geven omdat dat van veel factoren afhankelijk is: schaakniveau, motivatie, gedrag, toestemming ouders, beleid club, duur speelavond (voor de jeugdspelers), etc.

Voor de schaakclub is het van belang dat die stap wel gemaakt wordt. De senioren zullen hierin concessies moeten doen. De speelduur van een partij kan op verzoek van de jeugdspeler verkort worden naar 60 min p.p.p.p. (per persoon per partij). Belangrijk is ook dat er een interactie ontstaat tussen de senioren en de junioren waardoor zij elkaar beter leren kennen.

Als er op verzoek van het jeugdlid een 60 minuten partij gespeeld wordt kan de uitslag niet voor rating verwerking KNSB worden ingediend. Bij de reguliere seniorentijdsindeling (100min p.p.p.p. + 10 sec per zet) wordt de uitslag wel voor rating verwerking ingediend.

5.3 Externe NHSB-competities

De gevorderde jeugd wordt gestimuleerd om deel te nemen aan de externe competitie van de NHSB voor senioren. Dit bevordert de integratie met de senioren en is een prachtige mogelijkheid voor de schaakontwikkeling. Het leert de betere jeugdspeler ook om te gaan met verliezen. Waar ze in de jeugdcompetitie steeds minder weerstand krijgen zullen ze tegen ervaren senior spelers geregeld het onderspit moeten delven.

5. Competities intern en extern, Toernooien en begeleiding (vervolg)

5.4 Toernooi begeleiding

De jeugd wordt gestimuleerd om deel te nemen aan de regionale Grand Prix toernooien en de Persoonlijke en clubteam kampioenschappen van de NHSB. Voor de jeugdleden werken deze toernooien erg stimulerend en ze geven ook cachet aan de club. De naam van SC Purmerend is mede door deelname aan deze toernooien in de jeugdschaakwereld een gevestigde naam geworden.

Sommige toernooien zijn individueel van karakter, bij andere toernooien wordt er namens de club gespeeld met teams. De indeling van deze teams worden op basis van de prestaties en in overleg met de jeugdtrainers samengesteld.

De toernooien van de clubteams hebben extra aandacht en worden altijd begeleid. De kosten van deze toernooien worden door de club gedragen. Voor de teambuilding is er financiële ruimte voor een kleine versnapering tijdens het toernooi op kosten van de club.

Alle persoonlijke toernooien zijn voor rekening van de deelnemer.

6. Vertrouwen

Je moet je kind in vertrouwen kunnen achterlaten op de vereniging. Daarom wordt van iedere jeugdtrainer/ begeleider een ondertekening van de door het bestuur opgestelde gedragscode verlangd. Binnen de club is er een vertrouwenspersoon die benaderbaar is voor iedere vorm van ongewenst gedrag.

7. Ouders betrekken

7.1 Algemeen

Voor een gezonde jeugdafdeling is het betrekken van ouders van groot belang.

Dat hoeft niet te betekenen dat alle ouders zich actief moeten gaan inzetten voor de vereniging.

Het stimuleren en motiveren van een kind om zich in te zetten voor het schaken kan voor een deel worden gedaan door de trainers. Het overgrote deel van de week is het belangrijk dat de ouders hun kinderen daarin ondersteunen.

Ouders worden bij aanvang van het seizoen geïnformeerd waarin het afgelopen seizoen wordt besproken en de plannen en doelstellingen voor het nieuwe seizoen worden aangegeven. Maar ook wat zij daarin kunnen betekenen.

Het verstrekken van een jaaragenda moet ook duidelijkheid geven van alle belangrijke schaakactiviteiten naast de wekelijkse schaakavond.

7.2 Schaakopleiding ouders

Het organiseren van schaaktrainingen voor ouders is een waardevol instrument met vele voordelen.

Het bevordert de betrokkenheid van de ouders, het geeft een praktische en goede besteding van de wachttijd (veel ouders zijn toch aanwezig tijdens het schaken van het kind) en uit deze lessen zijn ook nieuwe seniorleden voortgekomen. In het verleden zelf een damesteam wat in de NHSB-competitie uitkwam. Tegen een kleine vergoeding voor de schaaktrainer kan dit georganiseerd worden.

7.3 Enquête

Uit een gehouden enquête onder de ouders zijn er verrassende wensen en ideeën naar voren gekomen.

Het instrument heeft in dat opzicht veel meer informatie opgeleverd dan waar vooraf rekening mee was gehouden. Veel van deze ideeën zijn uitgewerkt en gerealiseerd. Het geeft de ouders het gevoel dat er ook naar ze geluisterd wordt. Het periodiek opnieuw uitvoeren van een enquête is daarom van belang, want ook het verloop van ouders is groot.

8. Bijzondere activiteiten

Zoals eerder gemeld moet er hard gewerkt worden aan binding met de club.

Belangrijk onderdeel daarin is het aantrekkelijk maken van het schaken en de uitstraling te geven waar je als schaker met trots over kan vertellen.

- Bezoek aan bv het Tata Steel Chess Tournament waarover je kan vertellen dat je de wereldkampioen bij de mannen en de vrouwen hebt gezien, Nederlands beste schaker enz.
- Het organiseren van een schaakkamp.
- Gezellige jaarafsluitingen.
- Aandacht aan feestdagen als St. Nicolaas, Pasen enz. met kleine attenties.
- Ouder- kind schaakactiviteit.

9. Slot

Dit beleidsplan is in algemene termen opgesteld. Het is het uitgangspunt voor de jaarlijkse activiteiten.

Het is geen statisch maar een dynamisch document. De ontwikkelingen in schaakwereld worden nauwlettend gevolgd en indien nodig wordt het beleidsplan hierop bijgesteld.

Bij situaties die discussie oproept en die niet in dit document beschreven staan worden binnen het bestuur besproken en volgt er een door het bestuur genomen bindend besluit.